

Uppdaterad 30 nov 2006 01:05

Politiskt misslyckande väntar med vår provinsiella EU-syn

Carl Bildt varnar: Politiken riskerar att förlora både förankring och kraft. Trots att det är framtiden inom EU som till en mycket stor del formar vår egen framtid återspeglas inte detta i vårt politiska samtal. En utomstående betraktare får intrycket att den politiska verkligheten europeiserats medan den svenska politiska debatten har provinsialiserats. Med tiden riskerar vi en klyfta som kan bli allt farligare. Samtidigt riskerar politiken att förlora förankringen hemma och kraften i Europa. Sannolikheten för att den misslyckas med sina uppgifter ökar, skriver utrikesminister Carl Bildt och EU-minister Cecilia Malmström.

DET ÄR NU snart tolv år sedan Sverige tog det historiska steget in i den Europeiska unionen. Sedan dess har vi sett en påtaglig europeisering av mycket av den faktiska politiken, men dessvärre inte så mycket av europeiska perspektiv i den nationella debatten.

Det är hög tid att vi fullt ut inser att det är den Europeiska unionens framtid som formar en mycket stor del av vår egen svenska framtid. Och att det är en stark politik inom denna union som är ett av våra allra viktigaste sätt att möta framtidens alla utmaningar och tillvarata dess möjligheter.

En utomstående betraktare av vårt land får nog lätt intrycket av att den politiska verkligheten europeiserats, medan den svenska politiska debatten har provinsialiserats. Ingen torde kunna påstå att de europeiska perspektiven stått starka i de senaste svenska valrörelserna.

I detta ligger betydande risker för framtiden. Om vårt politiska samtal - och det sätt det speglas i media - inte återspeglar de uppgifter som politiken faktiskt står inför riskerar vi en klyfta som med tiden kan bli allt farligare. Politiken riskerar att samtidigt både förlora förankringen hemma och kraften i Europa. Sannolikheten för att den misslyckas med sina uppgifter ökar.

Det är också mot denna bakgrund som vår regering tidigt varit så tydlig i sina europeiska ambitioner. Vi inte bara vill tillhöra det europeiska samarbetets kärna, utan ser det dessutom som en avgörande framtidsuppgift att förstärka och förbättra detta samarbete.

Det har inte bara handlat om ord. Förra veckan besökte statsminister Fredrik Reinfeldt Bryssel och berättade om Sveriges ambitioner för ledande företrädare för Europaparlamentet och för EU-kommissionen. Dessa dagar är vi bägge i Bryssel för att på bredden träffa och diskutera med både dess beslutsfattare och dess tankesmedjor.

Och i skarp kontrast med vad som varit fallet tidigare har svenska statsråd under den korta tid som regeringen suttit, inte bara varit närvarande vid samtliga ministerrådsmöten, utan också aktivt deltagit i arbetet att forma dess beslut.

Sverige har börjat tala - och Europa har börjat lyssna.

En stark och viktig röst har Sverige i den nu så aktuella diskussionen om den fortsatta utvidgningen av unionen. Efter en period av utvidgningstvivel kommer det europeiska toppmötet i mitten av december att lägga fast den fortsatta inriktningen, och det gäller tills dess att vinna så starkt stöd som möjligt för vår vision om ett öppet Europa.

Med Rumäniens och Bulgariens medlemskap fullbordas den historiska utvidgning som nu säkrat fred och frihet för 100 miljoner människor i 10 länder från Finska Viken ner mot Bosporen, och som dessutom gett en påtaglig vitamininjektion till den samlade europeiska ekonomin.

Men nu handlar det om framtiden för främst de cirka 100 miljoner européerna i sydöstra Europa. Med Kroatien i täten, de turkiska förhandlingarna i ett kritiskt skede och ett klart uttalat europeiskt perspektiv för de övriga länderna på Balkan, står unionen inför mycket krävande utmaningar i detta område.

I vårt land finns en viktig enighet om det avgörande strategiska intresse vi har av Turkiets fortsatta europeisering i riktning mot det fulla medlemskapet. Medan andras mummel ofta döljer en mörk misstro mot muslimer, ser vi det även i framtiden som en avgörande uppgift för den europeiska integrationen att bygga broar mellan såväl nationer som olika kulturella traditioner.

Vägen till Turkiets fulla medlemskap kommer med all säkerhet inte att bli vare sig snabb eller enkel, men det är ingen tvekan om att en Europeisk union som en gång innesluter även dessa cirka 70 miljoner turkar i ett demokratiskt och ekonomiskt utvecklade land, kommer att kunna vara en långt starkare strategisk och global aktör.

Dagens svårigheter i dessa förhandlingar går tillbaka till misslyckandet i april 2004 med att överbrygga Cyperns delning. Den så kallade Annan-planen som hade EU:s tydliga stöd, fälldes i en folkomröstning på den grekcyprriotiska delen av ön. Turkcyprioterna röstade dock ja, ivrigt uppmuntrade av Ankara. Det var ett modigt steg av den turkiska ledningen.

I dagens situation är det viktigt att slå fast betydelsen både av att förhandlingarna med Turkiet fortsätter på de sätt som är möjliga och att under FN:s ledning en förnyad ansträngning inleds att lösa frågan om Cyperns delning. Det är bara i en tydlig fortsatt europeisering av Turkiet som det finns hopp om att öns delning skall kunna övervinnas - annars är risken för en mer eller mindre permanent delning uppenbar.

Men även om det är sydöstra Europa som nu står i diskussionens centrum finns det anledning att påminna om vikten av att hålla dörren öppen för alla europeiska länder som en dag kan komma att klara de krav som ett medlemskap innebär. Öster om dagens Europeiska union finns länder som vi vill fullt ut skall välja demokratins, rättsstatens och den öppna ekonomins väg. Kiev är faktiskt en stad med djupare europeiska rötter än vad vårt eget Stockholm kan skryta med.

I den gemensamma europeiska utrikes- och säkerhetspolitik finns en kraft för fred, frihet och försoning, också bortom Europas omedelbara gränser som vi har all anledning att försöka förstärka. I detta ligger en av den svenska utrikespolitikens allra viktigaste uppgifter. Från Kabul till Khartoum ser vi nu ett bälte av kriser som förr eller senare kommer att ställa än starkare krav på en stark gemensam europeisk politik. Sverige vill spela en viktig roll här och regeringen har ambitionen att under mandatperioden fördubbla styrkan som kan ställas till förfogande för internationella operationer.

Men Europas globala uppdrag kommer att vara långt vidare än så. På det europeiska toppmötet i mars hoppas vi att de globala klimat- och miljöfrågorna skall spela en central roll. Inte minst måste vi diskutera hur Europa kan skapa förutsättningarna för att få in alla stora globala aktörer i en bindande klimatpakt bortom det mer begränsade

Kyoto-protokollet.

Också här har Sverige möjligheten att tillhöra dem som driver på utvecklingen av en ny politik. Ensamma kan vi göra lite - tillsammans i Europa kan vi göra mycket mer. Klimatmötet i Nairobi förra veckan var ett levande bevis på vilket betydelse EU kan spela om medlemsländerna är eniga.

Ett ständigt växande Europa med allt fler utmaningar måste styras på ett effektivt, demokratiskt och begripligt sätt. Under de närmaste åren måste diskussionen om fortsatta fördragsförändringar föras till en slutsats. Om en begränsad översyn inleds sommaren 2007 skulle denna kunna föra till en överenskommelse 2008 som skapar klarhet inför valet av både nytt Europaparlament och ny kommission 2009. Detta måste ske samtidigt som unionen på nytt tar itu med de besvärliga frågorna om sin egen budget, och då inte minst delar av den gemensamma jordbrukspolitiken. En modern union kräver en modern budget där det finns pengar till utrikespolitiska insatser och där vi satsar på forskning, innovation och entreprenörskap.

I dessa viktiga framtidsfrågor kommer vi att ha ett nära samarbete med de tyska, portugisiska, slovenska, franska och tjeckiska ordförandeskap som under de närmaste åren för oss fram mot det svenska ordförandeskapet hösten 2009.

För att det europeiska samarbetet skall kunna fortsätta måste EU bli en union som fortsätter att visa resultat av betydelse för medborgarnas vardag. Mycket av det som redan uppnåtts tar vi i dag för givet - öppna gränser, lägre matpriser, lågprisflyg, fler jobb - men det innebär inte att det inte finns mycket mer att göra. Det handlar om att diskutera och finna gemensamma lösningar i arbetet för fred och frihet, ekonomiskt tillväxt och frihandel, samt mot organiserad brottslighet, internationell terrorism och miljöförstöringar. Här måste vi kunna lyfta fram konkreta resultat som visar att EU-samarbetet gör skillnad.

Det är bara genom samarbete med våra europeiska grannländer som vi kan åstadkomma förändring. Samtidigt måste vi inse att EU vare sig kan eller bör lösa alla frågor. Den mångfald som finns i kultur, traditioner, sociala system mm utgör unionens styrka.

Det svenska EU-medlemskapet har varit bra för Sverige. Samtidigt har den förra regeringen varit dålig på att ta tillvara på de möjligheter som Europasamarbetet erbjuder. Ytterst handlar det om ledarskap, att stå upp för samarbetet, förklara, förankra och skapa delaktighet. Regeringens fyra allianspartier är alla övertygande om att vår framtid i Sverige är beroende av ett starkt, effektivt och demokratiskt Europa. Därför tänker vi gå från ord till handling och aktivt bidra till att skapa ett sådant Europa.

**CARL BILDT
CECILIA MALMSTRÖM**

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.